

Sláva knížecích rodů

HEŘMANŮV MĚSTEC A OKOLÍ JSOU PLNÉ VELKÝCH JMEN I UDÁLOSTÍ

**Z Heřmanova Městce do Vápenného Podolu půjdete pěšky určitě dvě hodiny.
Kdysi sem do podhůří Železných hor jezdil vlak a přijížděla šlechta, básníci, umělci.
Je to ovšem už pěkná řádka let...**

Děkanský kostel sv. Bartoloměje v Heřmanově Městci

V Heřmanově Městci, pár kilometrů od Pardubic i Chrudimi, se ocitáme ve středisku mikroregionu Heřmanoměstce. Samoobslužný vagonek sem kmitá z Přelouče a zastavuje jen na požádání. Označte si sami jízdenku, cestující je zodpovědný za své odbavení.

Tady na pokraji malebných Železných hor najdeme v mikroregionu, který tvoří Hošťá-

lovice, Jezbořice, Klešice, Načešice, Vyžice, Rozhovice, Svinčany, Kostelec, Úherčice a Vápenný Podol, ráj cyklistů i milovníků architektury a historie.

Poklidné město

Idylický obrázek poklidného městečka doplňuje sto let starý Klausův průvodce po Heřmanově Městci a Železných horách, s map-

kou a zdůrazňuje poštovní spojení vozem třikrát denně s Pardubicemi: „Pro návštěvníky povozů jest zde slušný počet k dispozici. Jednospréžný na půl dne stojí 4 – 5 K, na celý den 8 K, dvojspréžný 6 K resp. 10 – 12 K na celý den.“ Už tehdy najdeme hotel U Bílého beránka a letní byt, resp. pokoj s nábytkem, byl za 18 K měsíčně. Z lékařů bylo možné si vybrat mezi panským, dvěma obvodními a nádražním.

Kousek od nádraží spatříme barokní kapli sv. Jiří. Vznikla po morové epidemii v roce 1680 na místě dávného popraviště a pravidelně sem přicházela procesí. Po odvezení zvonu na hlavní chrám měl dokonce ten její sloužit pod stříškou na chrámové věži.

Slohově působivý barokní kostel sv. Bartoloměje je další perlou malého městečka. Za podpory Václava Šporka ho v letech 1756 až 1761 vystavěl František Tomáš Jedlička. Věž je čtyřicet dva metrů vysoká a je vidět zdaleka.

Bez občanky na hřbitov?

Bezmála pět století dlouhou židovskou historií Heřmanova Městce připomíná dnes už jen synagoga a jeden z nejzachovalejších židovských hřbitovů u nás. Hrabě Jan Karel Špork přestěhoval v 17. století Židy do ulice u hřbitova, kde si vystavěli novou synagogu.

Postupně tak vzniklo židovské město s vlastní samosprávou. Stávala tady židovská škola, kde sídlil krajský rabín. Židům patřily zdejší obchody na Velkém náměstí i průmysl. Rozkvět ukončily norimberské zákony, prosinec 1942 a transport do Terezína.

Synagoga vznikla v roce 1870, kdy původní, barokní z roku 1760 přestavěl novorománsky František Schmoranz. V roce 2001 byla znovu upravena. Dnes tady a v bývalé škole najdeme kulturní centrum Gallery Cyrany, koncerty i výstavní síň východočeských malířů a sochařů 20. století.

Nejstarším náhrobkem židovského hřbitova byl prý podle ústní tradice kámen z roku 1430. Nejstarší čitelný je ovšem až z roku 1647. Více než tisícovka náhrobních kamenů tvoří unikátních kolekci. Nalezneme typické symboly a hebrejské, české či německé nápisy. Poslední pohřeb se tu odehrál v květnu roku 1940. Hřbitov byl před několika lety opraven.

Prohlídku je možné si domluvit v Turistickém informačním centru na náměstí, případ-